

ACC. N:R. 5749

Landskap: Småland
Härad: Konga
Socken: Häckelsång
Uppteckningsår: 1938
Upptecknat av: Fabian Karlsson
Adress: Boaryd, Häckelsång
Berättat av: De äldsta i Boaryd m. fl. byar.
Född år i Häckelsång

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV
/

Majbål.

I äldre tid har det varit sed, att
Halborgsmårsoafton lända upp ett
stort bål ute i det fria. Man kallade
denne eld "majbål" (majbål). Det var
ungdomen som drog samman kis
och ordnade med den brasan. Byns
ungdom ansåg det som en heder, att
man hade ett riktigt stort majbål
i sin by. Men man hade också roligt
vid det brinnande bålet. Man har med
den stora elden även velat skräm-
m bort häxor och troll från bygden.
Bränslit var vanligen s.k. "färris".

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R. 5749

Landskap: Småland Upptecknat av: Fabian Karlsson
 Härad: Konga Adress: Boaryd, Väckelsång
 Socken: Väckelsång Berättat av: De äldsta i Boaryd m. fl. byar
 Uppteckningsår: 1938 Född år i Väckelsång

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

2.

som var riset efter Lövåroarna jären
 haft som vinterfoder. Detta ris var
 lätt att få tag i, ty vid varje gård fanns
 en hög liggande. Ansat ris kunde
 också användas, om det fanns tillgängligt.
 Mot slutet av 1800-talet har seden att
 bränna majbäl bortlagts. En del förening-
 ar, S. O. G. S., F. A. F. och andra, har nu börjat
 återupptaga den gamla seden.

Påskeldar.

Många gamla har hört omtalas påskeldar,
 som lants upp påskafton, varvid man
 skjutit "påskmållar", men dessa eldar
 är ej så allmänt kända.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R. 5749

Landskap: Småland Upptecknat av: Fabian Karlsson
 Härad: Konga Adress: Boaryd, Väckelsång
 Socken: Väckelsång Berättat av: De äldsta i Boaryds by
 Uppteckningsår: 1938 Född år i Väckelsång.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

J

Palmer och påskris.

Man har i äldre tid som prydnad till palmsöndag och påsk lagit in kvistar av sälq och björk. Dessa kvistar har man i förväg satt i vatten, för att de skulle hinna "sprenta ut" (grönska) till helgen. Till "palmsönda" har man lagit kvistar av "sällebussen" (sälgbussen), som också kallas "palmebuske", för man skulle hava "palma" på palmsöndag. Blommande sälq benämnes "palma". När palmsöndag kommit sent eller om våren varit tidig har "palmäna" på

ACC. N:R. 5749

Landskap: Småland Upptecknat av: Fabian Karlsson
 Härad: Konga Adress: Boaryd, Väckelsång
 Socken: Väckelsång Berättat av: De äldsta i Boaryd, by
 Uppteckningsår: 1938 Född år i Väckelsång

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

4.

"sället" slagit ut ute i det fria.
 Då har man slagit in utblagna kvistar.
 Man har klistat på sälgbuskarna,
 som varit märke på tidig eller sen
 vår. "I alla ting är inte palmarna å sprun-
 ta ut de palmrönda", har man sagt,
 när våren varit sen.

Till påskdagen har man haft "biarke-
 ris" (bjärkis). Man har slagit in det
 så tidigt, att det "blett utsprundet"
 (blivit utslagna) små gröna löv på
 kvistarna. Ibland har man prytt
 påskriset med pappersblommor.
 Men sälgbuskarna på palmröndag

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R. 5749

Landskap: Småland Upptecknat av: Fabian Karlsson
 Härad: Konga Adress: Boaryd, Väckelsång
 Socken: Väckelsång Berättat av: Dr. äldsta i Boaryds by
 Uppteckningsår: 1938 Född år i Väckelsång.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

5

har man ej smyckat med några pap-
 persblommor, de nyutslagna blommorna
 har varit tillräckliga.

Bruket med palmer och påskris är
 gammalt på orten, de allra äldsta
 minnas det från sin barndom.

Den gamla seden förekommer ännu
 fram på 1900-talet, fast den nu mer
 och mer håller på att dö ut. Den på
 några ställen här och där är bruket
 ännu vanligt.

ACC. N:R. 5749

Landskap: Småland Upptecknat av: Fabian Karlsson
Härad: Konga Adress: Boaryds Väckelsång
Socken: Väckelsång Berättat av: De äldsta i Boaryds by
Uppteckningsår: 1938 Född år i Väckelsång

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

6

Långfredagsris.

Det har varit vanligt i äldre tid att barnen tidigt på långfredagsmorgon skulle ha "pisk". Då brukade de mor komma med ett björkris och lyfta litet på låcket och så fingo barnen smaka riset. Detta kallades långfredagsris. Barnen skulle den morgonen få smaka riset för att få en påminnelse om Kristi pina och lidande. Det sadades också att barnen skulle bli snälla hela året av den risningen. Riset har varit ett litet björkris.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R. 5749

Landskap: Småland Upptecknat av: Tabian Karlsson
 Härad: Konga Adress: Boaryd, Täckelsång
 Socken: Täckelsång Berättat av: Se äldsta i Boaryd by
 Uppteckningsår: 1938 Född år ..... i Täckelsång

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

7

som tagits in i förväg, men ibland
 har det hänt att riset tagits ur
 soppoasten.

Denna risningssed är gammal,
 men den har förekommit fram i
 början på 1900-talet. Numera är den
 troligen helt bortlagd.

Risning vid någon annan helgdag
 eller vid någon annan tid på året
 omtalas ej, och har säkerligen
 ej förekommit på orten.

ACC. N:R. 5749

Landskap: Småland Upptecknat av: Fabian Karlsson
 Härad: Konga Adress: Boaryd, Väckelsång
 Socken: Väckelsång Berättat av: De äldsta i Boaryd m. fl. byar
 Uppteckningsår: 1938 Född år ..... i Väckelsång

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Årseldar

Majbål	8.	1.
Påskeldar	"	2.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R. 5749

Landskap: Småland Upptecknat av: Fabian Karlsson
Härad: Konga Adress: Boaryd, Väckelsång
Socken: Väckelsång Berättat av: De äldsta i Boaryds by
Uppteckningsår: 1938 Född år ..... i Väckelsång

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Palmer och påskeris.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R. 5749

Landskap: Småland Upptecknat av: Fabian Karlsson
Härad: Konga Adress: Boaryd, Väckelsång
Socken: Väckelsång Berättat av: Le äldsta i Boaryds by
Uppteckningsår: 1938 Född år ..... i Väckelsång

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Riskning med ris.

Långfredagsris.

Skriv endast på denna sida!